

К О Н В Е Н Ц И Ј А О СПРЕЧАВАЊУ И КАЖЊАВАЊУ ЗЛОЧИНА ГЕНОЦИДА *)

СТРАНЕ УГОВОРНИЦЕ

РАЗМОТРИВШИ декларацију Генералне скупштине Уједињених нација у њеној резолуцији 96 (И) од 11. децембра 1946. године да је геноцид злочин по међународном праву који је у супротности са духом и циљевима Уједињених нација и који цивилизовани свет осуђује;

ПРИЗНАЈУЋИ да је у свим периодима историје геноцид изазвао велике штете човечанству, и

УБЕЂЕНЕ да је за ослобођење човечанства од тако ужасне недаће нужна међународна сарадња;

СПОРАЗУМЕЛЕ СУ СЕ у следећем:

Члан I

Стране уговорнице потврђују да је геноцид, без обзира да ли је извршен за време мира или рата, злочин по међународном праву и да преузимају обавезу да га спрече и казне.

Члан II.

У смислу ове Конвенције као геноцид се сматра било које од наведених дела учињених у намери потпуног или делимичног уништења једне националне, етничке, расне или верске групе као такве:

- а) убиство чланова групе;
- б) тешка повреда физичког или менталног интегритета чланова групе;
- ц) намерно подвргавање групе животним условима који треба да доведу до њеног потпуног или делимичног уништења;
- д) мере уперене на спречавање рађања у оквиру групе;
- е) принудно премештање деце из једне групе у другу.

Члан III

Кажњива су следећа дела:

- а) геноцид;
- б) планирање извршења геноцида;
- ц) непосредно и јавно подстицање на вршење геноцида;
- д) покушај геноцида;
- е) саучесништво у геноциду.

Члан IV

Лица која учине дело геноцида или неко друго дело наведено у члану III, биће кажњена без обзира да ли управљају државом, обављају функције или су обични појединци.

Члан V

Стране уговорнице преузимају обавезу да, у складу са својим Уставом, предузму неопходне законске мере како би се спровеле одредбе из ове Конвенције, посебно у погледу обезбеђења кажњавања лица осуђених за геноцид или неко од дела наведених у члану III.

Свака страна уговорница може захтевати од надлежних органа Уједињених нација да предузму, сагласно Повељи Уједињених нација, мере које буду сматрале за погодне у циљу спречавања и кажњавања дела геноцида или неког од дела наведених у члану III.

Члан VI

Лица осуђена за кривично дело геноцида или за неко друго дело наведено у члану III биће предата на суђење надлежним судовима државе на чијој територији је одређено дело извршено, или Међународном кривичном суду, који ће бити надлежан за оне од чланица уговорница које буду признале његову надлежност.

Члан VII

Геноцид и остала дела наведена у члану III неће се сматрати, у погледу екстрадиције, као политичка кривична дела. Стране уговорнице преузимају обавезу да ће у оваквим случајевима допустити екстрадицију, сагласно свом законодавству и постојећим међународним уговорима.

Члан VIII

Свака страна уговорница може захтевати од надлежних органа Уједињених нација да предузму, сагласно Повељи Уједињених нација, мере које буду сматрале за погодне у циљу спречавања и кажњавања дела геноцида или неког од дела наведених у члану III.

Члан IX

Спорови између страна уговорница у погледу тумачења, примене и извршења ове Конвенције, подразумевајући ту и спорове који се односе на одговорност неке државе за геноцид или било које друго дело побројано у члану III, биће изнесени пред Међународни суд правде, на тражење једне од страна у спору.

Члан X

Ова Конвенција, чији ће текстови на кинеском, енглеском, француском, руском и шпанском језику, бити подједнако веродостојни, носиће датум 9. децембар 1948. године.

Члан XI

Ова ће Конвенција бити отворена за потпис до 31. децембра 1949. године свакој чланици Организације уједињених нација и свакој држави нечланици, којој Генерална скупштина буде упутила позив у ту сврху.

Ова конвенција биће ратификована и ратификациони инструменти биће депоновани код генералног секретара Организације уједињених нација.

Почев од 1. јануара 1950. године овој ће Конвенцији моћи да приступи свака чланица Организације уједињених нација и свака држава нечланица која буде примила напред наведени позив. Инструменти о приступању биће депоновани код генералног секретара Организације уједињених нација.

Члан XII

Свака страна уговорница моћи ће у свако доба, путем нотификације, упућене генералном секретару Организације уједињених нација, да прошири примену ове Конвенције на све територије или било на коју територију, чијим иностраним пословима она руководи.

Члан XIII

На дан када је депонован двадесет први ратификациони инструмент или инструмент о приступању, генерални секретар ће о томе саставити записник. Он ће доставити копију тог записника свим државама чланицама Организације уједињених нација, као и нечланицама о којима је реч у члану XI.

Ова ће Конвенција ступити на снагу деведесетог дана после датума депоновања двадесетог инструмента о ратификацији или приступању.

Свака ратификација или приступање извршени после последњег датума важиће од деведесетог дана после депоновања инструмента о ратификацији или приступању.

Члан XIV

Ова Конвенција ће трајати десет година почев од дана њеног ступања на снагу.

Она ће после тога остати на снази за нови период од пет година, и тако редом, према оним странама уговорницама које је не буду отказале најмање шест месеци пре истека рока.

Отказ ће се вршити писменом нотификацијом упућеном генералном секретару Организације уједињених нација.

Члан X

1. Ова конвенција депоњује се код генералног секретара Уједињених нација.
2. Генерални секретар Уједињених нација доставља оверене копије ове конвенције свим државама поменутих у члану V.
3. Генерални секретар Уједињених нација доставља свим државама поменутих у члану V податке о:
  - (а) називима земаља које су потписале ову конвенцију, као и о инструментима о ратификацији или о приступању, депонованим сходно члановима V, VI и VII;
  - (б) датуму ступања ове конвенције на снагу сходно члану VII;
  - (ц) саопштењима примљеним сходно члану IX.

Члан XI

Ова конвенција, чији су текстови на кинеском, енглеском, француском, руском и шпанском језику подједнако веродостојни, носи датум 26. новембар 1968. године.

У потврду чега су ниже потписани, прописно овлашћени у ту сврху, потписали ову конвенцију.

Члан 3.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном листу СФРЈ".

***) НАПОМЕНА ИНТЕРМЕХА:**

Конвенција је усвојена и отворена за потписивање и ратификацију или приступања Резолуцијом Генералне скупштине 260 А (III) од 9. децембра 1948. године. Ступила на снагу 12. јануара 1951. године у складу са одредбама члана XIII.

Текст Конвенције је преузет (уз нужне исправке штампарских грешака) из публикације "ЗБИРКА МЕЂУНАРОДНИХ ДОКУМЕНАТА О ЉУДСКИМ ПРАВИМА" у издању Београдског центра за људска права, 1996. г.